

העלון השבועי שלך

מאורות שלום

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך: בן ישי עוזיהו ❖ כתובת אתר אינטרנט <http://www.ohrshalom.net> ❖ כתובת דואר אלקטרוני info@ohrshalom.net

מאורות הפרשה

"ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו"

אמר האדמו"ר על הנאמר "במעלת" שהוא חסר וא"ו היינו כי מזבחי מרמז על בית המקדש המקווה אשר מבואר ברש"י [סוכה מ"א] שירד מהשמיים בנוי ומשוכלל.

ובזה מבואר מש"כ בגמרא [כתובות ה] דרש בר קפרא גדולים מעשה הצדיקים ממעשה שמים וארץ, כי נברא בשתי ידיים שנאמר [שמות ט"ו] מקד"ש ה' כוננו ידיך, ופירש"י "מקדש מעשה צדיקים הו"א", כי המצוות אשר הם בדחילו ורחימו פרחא לעילא, בזה נבנה בית המקדש המקווה, שיצטרף עם מעשה ידיו של הקב"ה, ומשום כך אנו אומרים קודם כל מצווה "זיהי נועם".

זה וא"ו תורה וא"ו מילה, כי שניהם נקראים ברית, ועל ידי קיום התורה נקרא האדם צדי"ק, ועל ידי קיום הברית נקרא צדי"ק.

ועל זה אמר אבא אדמו"ר ר"ח זיע"א שיש לבאר הפסוק [ישעיה ס] "ועמך כלם צדיקים" כי כל אחד מישראל נקרא צדיקים ב' פעמים צדי"ק, וזה הרמז במילת צדיקים, שרומז לראשי תיבות.

צ"פון ד"רום י"ם ק"דם מ"עלה מ"טה, שהקב"ה יחיד בוא"ו קצוות, וזה נאמר "צדיקים שנבראו בשתי ידיים" היינו בשני

מאורות הדרש

איזה דבר יתרו לא ידע וגילה לו משה נאמר בפרשתנו "ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודות ישראל" וגו' צריך להבין הרי כבר שמע יתרו את כל השמועות, אם כן מה הוסיף לו משה.

ומבאר החתם סופר על פי מה שאמרו חז"ל שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים וכמו שהיה אחרי יציאת מצרים לאחר שכבר עשה הקב"ה ניסים ונפלאות במצרים, עמדו אחר כך בסכנה על הים וצעקו אל ה' "ויאמר ה' מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו" וכי יתכן שהיה בדעת ה' להטביעם בים או למסרם לידי פרעה אם לא היו צועקין אל ה', אלא מוכח שהכל מוכן לטובתם מתחילה, אלא שנתאוה ה' לתפילתן, וזהו מה שסיפר משה ליתרו, שאחרי כל מה שעשה אלוקים לפרעה ולמצרים בגלל ישראל, בכל זאת נצטערו בדרך, כנאמר "כל התלאה אשר מצאתם בדרך" וזאת עשה בגלל שנתאוה ה' לתפילתם. ועל הדבר הגדול הזה נאמר "ויחד יתרו, ויאמר ברוך ה'".

נר ה' נשמת אדם העלון יוצא לעילוי נשמת

אידיה בת יעקב רות בת ליאון דוריס בת יחזקאל רבקה בת חיים שושנה בת משה שמחה בת משה אהובה בת קלמן סבטלנה בת בוריס רחל בת שלמה לאה בת יוסף חיים בן אברהם סמרה בת משה גויה בת שמואל לאורה בת גברי משה בן אברהם יעקב מאיר בן זבולון סלה בן נח אהובה בת זאב גיורא בן ספן לאה בת מאיר יהושע בן משה כרמלה בת עזרא חיה בת יעקב אהרון בן אליהו

ת.נ.צ.ב.ה

יודי"ן, יו"ד רזא דברית ויו"ד רזא דתורה כדברי הזוהר הקדוש [ח"ב קכ"ז].

וזה שאמרה התורה "ולא תעלה במעלת על מזבחי" על ידי חסר וא"ו לא תעלה רק מלא וא"ו, תתעלה למעלה המצוות על ידי וא"ו ברית ותורה, ואז תצטרף על "מזבחי" היינו בית המקדש המקווה.

"אשר לא תגלה ערותך עליו" כי לעתיד לא תגיע לך חס ושלום בושא והשם יתברך יזכנו לעובדו באמת אכ"ר.

ובאופן אחר מבאר "את כל אשר עשה ה' לפרעה" דהיינו כל העושר הגדול הזה שהיה לפרעה עשה ה' "על אודות ישראל" כדי שיבואו ישראל "וינצלו את מצרים" - שיקחו את כל ממונם ומוסיף הכתב סופר, שעל פי זה מדוקדק הלשון "לפרעה ולמצרים", שהיינו חושבים שזה מצד הדין שיקחו ישראל את ממונו של פרעה, בגלל ששעבדם. אבל איך לקחו את כספי מצרים. והתירוץ על זה, שמכיון שנמכרו כל המצרים לפרעה בשנות הרעב, יוצא שהכל היה שייך לפרעה, וכל זה היה "אודות ישראל" - "שיקבלו ישראל את כל כספם של מצרים".

ומבאר עוד בכתב סופר על פי מה שכתב ברמב"ן בהסבירו איך שאלו ישראל "המבלי אין קברים במצרים" וכי לא ראו את כל הניסים שנעשו בשביל להוציאם. אלא שישיראל חשבו שכל הניסים לא היה בעבורם, אלא רק כדי להעניש את פרעה. ורק אחרי קריעת ים סוף ראו שהיו כל הניסים בעבורם. וזהו מה שכתוב "אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים, שהכל היה אודות ישראל ולא בשביל להעניש את פרעה, אז "ויחד יתרו".

מאורות היכל הברכה מהרי"א מקומרנא

"אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים"

ותירא לנפשך מלדבר דיבור רע על ישראל, ולא תראה שום רע על ישראל כי [את] עצמך אתה רואה.

ואם תעורר דינים על שום ישראל את עצמך אתה דן, ומאוד יש להיזהר מזהמת הנחש הזה.

ו"אנכי ה' אלהיך הוצאתיך מארץ מצרים" באהבה ולא השגחתי על קיטרוג ודלטרין שאמרו הללו עובדי ע"ז והללו, ועל פסל בן נבט מיכה, והוצאתיך ברחמים.

והוצאתיך מפעור עורף פרעה מקום המדבר נקודת החורבה אף אתה זכור אלה יעקב ואל תנשני.

מאורות אוצר הברכה "זכרון דברים"

"ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה"

כלומר כל דברים קשים נמתיק הכל שיהיה בחינת אמירה "ויאמרו" כלומר שהמתיקו כ"ל אשר דיב"ר היינו מידת הדין הקשה.

והכל בכח קבלתינו נמתק הכל, והיינו "בעשרה מאמרות" לפי המתקתינו שנעשה הכל בחינת מאמרות, "נברא" כלומר נתקיים העולם בכוח בריאתו.

מאורות הסיפור החסידי

דאגה אמיתית - ב

תקציר:

הגאון הרב יוסף רפפורט מספר איך דאג הגאון הרב שמואל צבי קובלסקי זצ"ל לבנו כשהכניסו ללמוד בישיבת סוכטשוב שבירושלים, היה מתקשר ומגיע מבני ברק לראות מקרוב את הצלחת בנו בלימוד ויראת שמים. ביום חם ולוהט הגיע שוב הרב קובלסקי:

באתי לראות כיצד מתפללים מנחה בישיבה... הסביר. לאחר התפילה פנה אלי. הוא דיבר בחום, בכנות כזאת, בדברים היוצאים מן הלב: "ספי ליה כתורא", תאביס אותו תורה כשם שמאביסים שור! אל תוותר לו, שיעמול בתורה, "אדם לעמל יולד - לעמלה של תורה". ואם תראה שהוא זקוק לעזרה - דע, שלא אחסוך כל מאמץ, אין דבר העומד בפני! לא משום שכסף מיותר בידי - איני גביר, אבל נכון אני לתת בעבור זה כל הון שבעולם. אם יש צורך באברך שיקדם אותו, אשלם טבין ותקילין, בעבור האברך הטוב ביותר!

אני רוצה להזכיר, שהיו אלו ימי הבראשית של הישיבה. גם בה התקיים הכלל "כל התחלות קשות". אבל הוא מעולם לא שאל על התנאים הגשמיים, לא בהם התעניין. כל מעייניו נתונים היו לדבר אחד: איך מתקדם בנו, כיצד הוא מדייק בשמירת הסדרים, האם הוא מתמיד בלימודים, איך הוא מתכוון לשיעור, האם הוא מבין אותו וכיצד הוא חוזר עליו. האם הוא מבין את הסברא לעומקה? האם איכפת לו להבין, האם הוא שואל כשאינו מבין? שאלותיו הוכיחו הבנה חינוכית דקה ומעמיקה. היה מטלפן ולא חסך טורח מעצמו להגיע אל הישיבה.

ואני לא הייתי היחיד. הוא היה מתקשר כך אל ראש הישיבה, אל המשגיח, אל צוות הרמ"ם - עד כדי כך, שעורר התענינות מיוחדת בבנו בקרב הצוות, האב התענין בכל שטח. הוא רצה לדעת הכל על יחסיו עם חברי החדר, על מעורבתו בחברה, על דרגתו בין אדם לחברו ובין אדם למקום...

היה זה עבורי לקח בל ישכח. לא אחת אני בא לחתונתו של תלמיד לאחר ארבע שנות לימוד בישיבה, והמחותן, אביו של הבחור, ניגש אלי בזיחות דעת ושואל: אתה המגיד שיעור של בני בישיבה! לא אחת מקננת בי התחושה, שמבחינה רוחנית נערים אלו הם "יתומים בחיי האב"... הלוא תקנת רבי יהושע בן גמלא למנות מלמדי תינוקות היתה תקנה שבדיעבד, כאשר נוכחו לדעת, שלא כל ההורים ממלאים את חובתם. הלוא מעיקר הדין, עול החינוך מוטל על האב! הנהגתו של הרב קובלסקי עומדת לנגד עיני, והיא שהדריכה אותי כיצד לנהוג בחינוך בני!

לוקט מהספר "אנא